

Pomoč

Upravni odbor in člani AO Kamnik smo se odločili, da za pokritje stroškov reševanja pogrešenih Aleša Holca in Petra Mežnarja in za pomoč njunima družinama pri Planinskem društvu Kamnik, Šutna 42, 1240 Kamnik odpremo namenski transakcijski račun **SI56 0231 1026 1048 689** (NLB), kamor lahko nakažete denarna sredstva.

Z **SMS sporočilom na številko 1919** s ključno besedo **GORA5** pa lahko prispevate 5 EUR.

Prispevajo lahko uporabniki mobilnih storitev Telekoma Slovenije, Izimobila, Debitela, Tušmobila in Simobila. Pogoji in navodila za sodelovanje pri storitvi SMS-donacija so objavljeni na spletni strani DGRS Kamnik (<http://www.grs-kamnik.si/>).

Za vašo pomoč in za ohranjanje spomina na Aleša in Petra se vam člani AO Kamnik najlepše zahvaljujemo.

PD Kamnik

tej knjigi, je urejenost rastlin. Združene so v skupine glede na življenjska okolja, v katerih rastejo. Sedem glavnih skupin naštejemo: gozdovi, grmišča, travišča, visokogorje, mokrišča, obdelovalne površine ter urbane in industrijske površine, znotraj teh pa so dostikrat še podskupine (ni pa jasno, na kakšen način so rastline urejene znotraj posamezne enote). Vsaka od enot je opisana s kratkim uvodom in nekaj značilnimi fotografijami, potem pa sledijo rastline - na vsaki strani sta po dve, pol strani za lepo risbo (ki so nabrane iz različnih virov, večinoma so avtorji botaniki, ki so živeli v prejšnjem stoletju) ter pol strani za kratek opis. Pri nekaterih risbah je dodatno poudarjen kakšen gradnik (cvet, korenina ...), pri drevesih sem pogrešal skico oblike drevesa. Osnovno vprašanje pri knjigi pa ostaja: Komu je namenjena. Namreč, v podnaslovu beremo "z navodili za pripravo herbarija". In ta navodila predstavljajo le del obsežnega drugega dela knjige (preko 100 strani), kjer v dokaj strokovnem besedilu beremo še o preučevanju flore, vegetacije in habitatnih tipov, vse podprto s tabelami, grafi in ilustracijami oziroma fotografijami. Čeprav na zadnji platnici piše, da je to botanični priročnik, ki je namenjen "učencem, dijakom, študentom, učiteljem kot tudi vsem

ljubiteljem, ki se na sprehod odpravijo s kančkom radovednosti", imam občutek, da bi knjiga lahko bila - dve knjigi. Če bi prvemu delu - pregledu rastlin, ki ga sam razumem kot priročnik za prepoznavanje rastlin, dodali slovarček izrazov in pregled grafičnih razlikovalnih znakov (ki sta žal šele na straneh 474-477), bi bil to samostojen priročnik, ki mu ne manjka nič. Morda bi v ta prvi del dodali še del o ogroženosti in stopnji zavarovanosti (zdaj je nekaj o tem na strani 465). In četudi knjigo gledamo kot celoto, bi morali naštetih deli biti povsem na začetku, da potem človek lažje razume opise, ki so že sicer precej zgoščeni. Dobil sem občutek, kot da so avtorji hoteli v knjigi povedati celo preveč. Po tej plati je knjiga, za bolj strokovne bralce, gotovo dosegla namen. Če pa jo gledam z laičnega stališča, pa je že kar malce "težka".

Vsekakor pa je priročnik-učbenik zelo lepa in zanimiva knjiga, nenazadnje se je pravi užitek poglobljati v zanimiva imena rastlin in spoznavati, kje so njihova osnovna rastišča. Za ljubitelje gora je še posebej zanimiv visokogorski del, ki mu je namenjeno trideset strani (44 rastlin), presenetilo me je tudi, kako zanimive rastline najdemo v blokovskih naseljih ali na industrijskih površinah, nekatere tudi tujerodne in invazivne. Predvsem pa so

me ob lepih risbah zabavala imena - na str. 301 sem tako našel enoletno suholetnico, ki je - dvoletnica. In še veliko takih "odkritij" prinaša knjiga, ki je v poučevalnem pogledu vsekakor dobra in doseže svoj namen, sploh, če je v rokah že nekoliko botanično izobraženega ljubitelja narave. Pretežni del pa je tako in tako tudi prijeten za oči, saj so risbe nazorne in lepe.

Marjan Bradeško

PISMA BRALCEV

Triglav in/ali Everest

Razen v zgodnji mladosti, ko so me vodili starši, sedaj že več kakor petdeset let sam, brez vodenja, zahajam v domače in tuje gore. In se zaradi tega subjektivno v celoti in popolnoma strinjam z zapisom *Komericalne odprave* Vikija Grošlja v PV 6/2014. Po treznem razmišljanju pa se izpostavijo tudi nekatera objektivna dejstva, zaradi katerih se z njegovim razmišljanjem ne morem popolnoma strinjati. Ta moj zapis ne želi biti polemika z Vikijem; njegov zapis je le povod k drugačnemu razmišljanju o sicer že dolgo teči temi v širšem smislu, o komercialnih odpravah, o plačljivih dejavnostih v hribih, o profesionalnem vodenju, o amaterskem vodenju idr.

Če bi namreč povzel razmišljanje, da naj vsak hodi v hribe samo do meje, ki jo s svojimi psihofizičnimi sposobnostmi, znanjem in izkušnjami zmore, potem vem, da ne bi bilo Kugyja in njegovih čudovitih zapisov z julijskih vršacev, saj se sam brez vodenja nanje zanesljivo ne bi mogel povzpeti. Prepričan sem, da Balmat skoraj zagotovo ne bi osvojil Mont Blanca, če ne bi imel vodnika. Pa ne samo, da se je povzpel na vrh z njegovo pomočjo, celo svetovno slavo je zabeležil na njegov račun. Vem, da verjetno nobeni himalajski odpravi, posebej v času pionirskega osvajanja Himalaje, brez domačinov (v nekem smislu so bili tudi oni vodniki) ne bi uspelo. Mnogo Slovencev ne bi bilo na Jalovcu ali Skuti, če ne bi uporabili znanja vodnikov. Mnogo vodnikov v Sloveniji in še posebej po svetu bi ostalo brez dela, rednega ali priložnostnega, če bi bilo neetično, da vodijo na Škrlatico ali Matterhorn. Ne nazadnje bi po pravilih Planinske zveze propadla vsa

planinska društva, ker ne bi mogla organizirati nobenega izleta, saj ga brez vodenja vodnikov ne smejo.

Pa pogledmo še v čisti alpinizmu. Začelo se je že pri zlati navezi, ki se je proslavila širom po Sloveniji in tudi mednarodno. Vsi, ki se vsaj malo spoznajo na alpinizmu, vedo, da je vse to ali vsaj najtežje, naredil Čopov Joža. Tudi danes je mnogo navez, ki ne plezajo izmenično, ampak večino dela in vse najtežje naredi vodja naveze. Vse od Čopa naprej pa do danes se v moralno-prijateljskih navezah nikogar posebej ne izpostavlja; uspeli so pač kot naveza, čeprav je bil kdo v tej navezi bolj ali manj le voden. A čas gre naprej, z njim želje ljudi in s tem neki razvoj, ki je takšen ali drugačen.

Vse se lahko začne z vodenjem otrok na Šmarno goro in potem nekaterih planincev na Prisojnik in drugih na Großglockner ali Monte Roso. Pa vodenje na Kilimandžaro in v Andih. Vse do sem se nam danes zdi to logično in prav. A človeške želje po avanturi gredo naprej. In je po logični poti nadaljevanja prišla na vrsto pač še Himalaja. In zakaj bi bila ona izvzeta, če etično dovoljujemo vsa prej opisana vodenja od 600 do 7000 metrov višine? Nekateri ljudje ne bodo mogli nikoli sami stopiti na vrh Triglava, a imajo kljub temu pravico, da se jim ta želja uresniči, pa si najamejo vodnika oz. so to željo pripravljeno plačati. Ljudje pred dvesto leti o tem niso niti mogli gojiti želje! Drugi ljudje imajo željo povzpeti se na Everest, sami tega pač ne zmorejo in to storijo z vodnikom oz. so to željo pripravljeno drago plačati. In to bi bilo neetično! Ljudje pred petdesetimi leti o tem niti niso mogli gojiti želje!

V bistvu ne vidim nobene razlike med vodenjem na Triglav ali Mount Everest. Če ne moreš sam na Triglav, pač ne pojdi, če ne moreš sam na Everest, pač ne pojdi. Ali pa: na Triglav ti lahko pomagajo in torej tudi na Everest. Mislim, da tu v odnosu do človeka, narave, gore, etike in morale ni nobene razlike. Pri tem ne moremo mimo objektivnega dejstva, da se kljub vodenju mora vsakdo v končni fazi sam povzpeti na vrh Triglava ali Everesta. Saj ga noben vodnik ne nese, ne gor ne dol. Zato mora biti psihofizična sposobnost klienta relativno dobra in mu je vodnik le psihična, strokovna in tehnična podpora. To psihofizično sposobnost pa je treba pred vsakim vzponom na neki način preveriti, kar je prva in najbolj odgovorna naloga vodnika, pa naj gre za vzpon na bližnjo goro, ki jo organizira planinsko društvo, za voden vzpon na Triglav, Matterhorn ... ali Everest. In vse to je v okvirih pravega hribovstva ... Da se to lahko izkorišča z namenom

V soboto, 4. oktobra 2014, bo v Vratih ob 10-letnici smrti alpinista in pisatelja Tineta Miheliča spominski dan. Ob 10. uri bo odhod do spominske plošče na Pihavcu, ob 16. uri maša v kapeli v Vratih, nato pa druženje v Aljaževem domu ob diapozitivih.

hitrega zaslužkarstva, pa ni več v okviru pravega hribovstva in tudi ne razmišljanja v okviru tega zapisa. Lahko te pa danes s kakšnim helikopterjem dostavijo na vrh Triglava in te bodo jutri z ne vem kakšnim sredstvom dostavili na vrh Everesta; a to ni več v okvirih pravega hribovstva in tudi ne v okviru tega razmišljanja.

Seveda je bilo pred mnogimi leti na Triglavu veliko lepše, ko si bil na njem sam ali le še kdo, in enako na Everestu. Seveda danes na Triglavu ni več tako lepo, ko se izgubljaš v množici vodenih in nevodenih, in enako na Everestu. Takšno je pač življenje ... Vsi bi radi gor na vrh, ne samo jaz. Seveda mi to ni všeč, ampak ...

Sicer pa se bodo za najbolj adrenalinske in sposobne hribovce, alpiniste, andiniste, himalajce še vedno našli novi cilji, ki jim klienti ne bodo mogli slediti; vsaj zaenkrat še ne!

Marijan Lačen

PLANINSKA
ORGANIZACIJA

Dejavnosti Planinske zveze Slovenije

Planinska zveza Slovenije (PZS) je letos na različnih področjih začela sodelovati s podjetjem Petrol. Od začetka julija poteka v mreži 311 bencinskih servisov Petrol v Sloveniji prodaja planinske članarine (kategorije O+P, S+Š, B in B1).

PZS je poročala s skupščine Združenja planinskih organizacij Balkana (BMU), ki jo je na Mljetu konec maja ob 140-letnici delovanja organizirala Planinska zveza Hrvaške. Skupščina BMU na Mljetu je bila prva, ki so se je udeležili predsedniki iz vseh organizacij, članic BMU; iz Slovenije je prišel predsednik PZS Bojan Rotovnik. Predstavljen in potrjen je bil projekt desetih najvišjih vrhov Balkana, ki ga vodi Planinska zveza Bolgarije, Planinska zveza Srbije pa v sodelovanju s PZS pripravlja skupno balkansko prvenstvo v planinski orientaciji. Če bodo na jesenski skupščini sprejeta pravila, bo prvo prvenstvo izvedeno septembra 2015. Sodelujoči so pohvalili PZS za izvedeni projekt planinskih koč Balkana na svetovnem spletu (<http://www.mountain-huts.net>). S tem so prvič doslej planinske koč planinskih organizacij

Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Črne Gore, Makedonije, Bolgarije, Srbije, Grčije in seveda Slovenije enotno predstavljene na svetovnem spletu s pomočjo Google zemljevida. Planinski zvezi Albanije in Turčije nimata svojih planinskih koč.

PZS je pozvala k pomoči družinam Aleša Holca in Petra Mežnarja (oba AO PD Kamnik), ki sta julija žal za vedno ostala v kitajskih gorah nad dolino reke Shaksam. Pomagate lahko v obliki SMS donacij – pošljite sporočilo GORA5 na številko 1919.

Izšel je javni razpis za podelitev priznanj Stanka Bloudka za leto 2014. Bloudkova priznanja so najvišja priznanja Republike Slovenije, ki se podeljujejo za delo in dosežke na področju športa. Odbor za podeljevanje Bloudkovih priznanj vsako leto podeli največ tri Bloudkove nagrade in deset Bloudkovih plaket. Prejemniki Bloudkovih priznanj so lahko posamezniki, športne ekipe ali organizacije. Konec junija je v Ljubljani potekal zaključek akcije Naj prostovoljec leta 2013, ki ga je že dvanajstič zapored pripravil Mladinski svet Slovenije.

Posebno priznanje je na predlog PZS in njene Mladinske komisije prejel Izidor Furjan iz PD Ptuj, ki je že vrsto let kot mladinec, vodnik PZS in vaditelj orientacije predan planinstvu in prostovoljstvu. Posebno priznanje Naj prostovoljec leta je prejelo tudi PD Moravče za projekt Planinstvo in gradnja koč.

Mladinska komisija (MK) je mlade planince in mentorje pozvala k prijavam na tekmovanje Mladina in gore 2014/15, izvedla nagradni tabor za mlade planince, najuspešnejše na Slovenskem planinskem orientacijskem tekmovanju (kat. B) in na tekmovanju Mladina in gore, prav tako je v PUS Bavšica izvedla izobraževanje za mladinske voditelje ter razpisala volitve za načelnika in osem do enajst članov Izvršnega odbora MK PZS za mandat 2014–2016. Rok za oddajo kandidatur je 1. oktober. MK je povabila na četrti srečanje mladinskih voditeljev, ki bo potekalo od 10. do 12. oktobra v Stavči vasi pri Žužemberku, mednarodnega mladinskega planinskega in plezalnega tabora v Makedoniji (20.–24. avgust) pa se je udeležil en član MK. Vodniška komisija (VK) je objavila razpis za zbiranje predlogov kandidatov za načelnika in šest članov VK PZS. Rok za oddajo kandidatur je 1. oktober. VK je izvedla tudi dve izmeni tečaja za vodnike PZS (A kategorija), in sicer na Zelenici in v Bavšici, skupaj se ju je udeležilo 50 tečajnikov.

USTVARJENO ZA SVOBODO

Strmimo k razvoju opreme, ki omogoča večjo svobodo pri gibanju v neokrnjeni naravi. Rezultat je nizka teža in ergonomični dizajn opreme za večji užitek na vsakem koraku.

Več na: www.salomon.com

salomon